

Fa bona olor o fa pudor?

DAVID CASELLAS

El nostre jovent està perdent el bon ús dels verbs referits als sentits. Ja hem explicat repetidament la confusió entre *sentir* i *escoltar*, o *veure* i *mirar*, però ara també hi hem d'afegir *fer olor* i *olorar*. He comprovat com entre els alumnes de l'institut de Vidreres (i suposo que no és un cas aïllat) cada vegada són més esteses frases que jo no havia sentit mai de la vida: «Això no olora bé! Farem un món net, que olori bé!»

De la mateixa manera que el nostre jovent usa *mirar* i *escoltar* en tots els contextos, amb independència de la voluntarietat de l'acció (eliminant l'ús tradicional dels verbs *sentir* i *veure*), això mateix també passa amb el verb *olorar*. Si ens fixem en el diccionari de l'IEC, la definició del verb *olorar* només inclou dues accepcions, cap de les quals no es correspon amb l'ús que en fan els nostres adolescents:

olorar v. tr. **1** Aspirar aire amb el nas per sentir l'olor (d'una cosa). *Olorar una rosa.* **2** Descobrir per algun indici (una cosa oculta). *Que ella hi tenia part, ja ho havia olorat, jo!*

Com veiem, aquest verb només es pot fer servir com a transitiu, amb el significat d'*aspirar aire pel nas*, i no pas per a referir-nos al fet de *notar involuntàriament mitjançant l'olfacte les olors agradables o desagradables*. Un sinònim és *flairar*.

Fixem-nos que en una frase com «Olorar una flor» el verb és transitiu, però no ho és en «Això no olora bé». Per això aquesta darrera frase no és correcta i cal que fem servir la locució verbal amb el verb *fer*: *fer bona olor* o *fer pudor*, segons convingui.

L'expressió *fer pudor* també està essent substituïda per *fer mala olor* o *olorar malament*, calcant l'ús que en fan en castellà. Cal tenir en compte que en llengua castellana el verb *oler* es pot usar transitivament i intransitivament, contràriament a allò que succeeix en català. Mentre que «Esto huele mal» és perfectament correcte en castellà, en català no ho és «Això olora malament». Recordem que també tenim el verb *pudir*, que sí que és intransitiu, i podem dir que «L'alè li put» o «els peus li poden».

Així, ja som al cap del carrer: altra vegada el problema rau en el domini abassegador de la llengua veïna! Com podem anar bé els catalans si perdem tots els sentits? Dificilment podrem anar pel món amb dignitat si *no hi veiem*, *no hi sentim* ni diferenciem si una cosa *fa bona olor* o *fa pudor*! Tant de bo que puguem recuperar la genuïnitat de la llengua abans que anem completament a les palpentes. ♦

FONT: internet